

[Bilgrav-Nielsen]

fredstid, og jeg har i dag – jeg forstår til den nuværende udenrigsministers store interesse – citeret hans forgænger Gustav Rasmussen for også at bruge udtrykket »ikke i fredstid«. Derfor undrer det mig, at man nu kan hævde, at det svar, som ministeren har givet – og som andre har citeret ham for – til Ritzaus Bureau, og som han har givet mig i det her citerede skriftlige svar, optrykt i Folketingstidende for den 23. april 1980 skulle være udtryk for den politik, der altid har været socialdemokratiets.

Nu har vi jo fået den formulering af udenrigsministeren, at man både »i den nuværende situation« og »i fredstid« ikke ønsker at modtage. Men det er regeringen og forsvarsministeren selv, der har skabt forvirringen om, hvad det egentlig er, man mener med begreberne.

Dernæst til udenrigsministeren, der jo sagde lidt om flere ting, bl.a. om u-landsbistand og sikkerhedspolitik. Der er vi enige med udenrigsministeren. Jeg håber så ikke, at vi i fremtiden skal opleve, at udenrigsministeren fremsender aktstykker til finansudvalget om at bruge af u-landsmidlerne til andre formål end u-landsformål. Jeg håber ikke, at vi i fremtidige forhandlinger møder ønsker om at skære ned på u-landsbistanden.

Om det, som derefter blev rettet som et spørgsmål til mig, spørgsmålet om baser: hvad jeg sagde, var, at hvis man går ind på en ny forstærkningspolitik med tilførsel af materiel, tungt materiel, beregnet for store udenlandske hærstyrker – og der har været nævnt store tal – så er der tale om en så afgørende ændring i den hidtidige politik, at det anfægter grundlaget for vores medlemskab af NATO.

Selvfølgerig er der forskel – og det blev jo også understreget både af fru Mette Madsen og hr. Palle Simonsen – på den forstærkningspolitik, vi hidtil har haft, og den, vi nu planlægger. Så er det, jeg siger: hvis man skal have oplagt materiel i det omfang, så bliver der tale om fremmede baser, og jeg vil sige til udenrigsministeren og til de ordførere, som har anfægtet udtrykket »baser« og har sagt, at det betyder både materiel og mandskab: nej, vel gør det ej. Slå op i Gyldendals fremmedordbog og se, at der står, at base er lig med »udgangspunkt for militære operationer«!

Det vil altså sige, at i det øjeblik, der skal opbygges kæmpemæssige materielsamlinger til udenlandske styrker, bliver der reelt tale om »udgangspunkt for militæroperationer«. Det skulle undre mig, om det bliver Danmark, der får råderetten over disse udenlandske baser. Så der er ingen problemer i det.

Til sidst vil jeg spørge udenrigsministeren – det har vi ikke fået helt afklaret: er der over for amerikanerne fremført et ønske om at få øremærkede styrker tildelt Danmark? Andre har nævnt det; jeg vil gerne henvise til en kronik i Politiken i går af Jan Øberg, der siger, at der findes en Zakheimrapport, hvoraf det skulle fremgå, at Danmark har bedt om det, og det fremgår endvidere af denne rapport, hvad det er for en styrke, der er tale om, og hvad det er for store depotoplægninger, der vil blive tale om.

Kender udenrigsministeren denne rapport? Har man bedt om at få disse tropper? Kan vi få lidt mere besked om det?

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg har ikke kigget hverken i Gyldendals fremmedordbog eller i Politikens »Hvem-Hvad-Hvor« for at finde ud af dette med baser, men enhver, der har haft noget som helst med militærdiskussion og militærpolitik at gøre, ved dog, at når man rundt i verden bruger udtrykket, at »man har en base«, så betyder det ikke, at man har en basis af en eller anden art, men så betyder det, at man har et militært støttepunkt, og til det militære støttepunkt hører der selvfølgelig nogle tropper, som skal udnytte dette militære støttepunkt. Det er den almindelige brug, og det er selvfølgelig den, man har haft i tankerne, når man har anvendt ordet. Det er noget ganske andet.

Men all right, man kan slå op mange steder og finde mange forskellige udtryk, der formentlig heller ikke har noget med det at gøre.

Jeg synes ikke, det er rigtigt, at man prøver på presse regeringen til at sige noget mere præcist om noget, som man jo i hvert fald ikke har tilstrækkelige holdepunkter for at sige. Jeg kan ikke forstå, at nogen mener, at der ikke fra regeringen er kommet tydelige signaler. Jeg mener i hvert fald at have kunnet opfatte adskillige.